

KATEDRA GERMANISTIKY
Posudek na bakalářskou práci

Autor: Jan Ciosk

Titul (česky/německy – anglicky):

Problematik der Übersetzung von Kiezdeutsch anhand ausgewählter Texte der deutsch-türkischen Literatur

Translation Problems of Kiezdeutsch Based on Selected Texts of the German-Turkish Literature

Oponent: PhDr. Veronika Prágerová, PhD.

Hodnotící kritéria	% podíl na celkové známce	hodnocení
Téma:	5%	1
Metodologie:	20%	1
Vytvoření korpusu a jeho analýza:	20%	1,5
Použití odborné literatury:	20%	2
Struktura a forma:	20%	1,5
Bibliografický aparát:	15%	1
Celková známka před obhajobou:		1,4

Témata pro obhajobu, průběh obhajoby:

Otázky jsou formulovány v posudku.

Cítí-li konzultant či oponent potřebu vyjádřit se k práci či k průběhu obhajoby verbálně, nechť tak prosím učiní zde (příp. na přiloženém archu)

Jan Ciosk si za téma své práce vybral problematiku překladu tureckého etnolektu v němčině na příkladu vybraných ukázek z německé turecké literatury. Práce je rozdělená na část kulturně historickou, sociolingvistickou a translatologickou.

V kulturně-historické kapitole (Kapitola 1) diplomand podává přehled historie spoluexistence Němců a tureckého etnika v jednom státě, od fenoménu „Gastarbeiter“ po integraci potomků Turků ve druhé až ve třetí generaci. Diplomand čerpal ze značného množství literatury, hodně pracuje se zdroji nedávného data, což jeho práci činí velmi aktuální. Nezasvěcenému čtenáři tato kapitola nabízí vhled do vývoje německo-tureckých vztahů, nejen z pohledu politického, ale i z pohledu kulturně-historického, např. fenomén tureckých komedií a tureckého kabaretu v Německu. Diplomand sice neanalyzuje recepci tohoto fenoménu německým publikem, implicitně je tato informace však obsažena v číslech návštěvnosti v práci zmíněných filmů. V sociolingvistické části nás diplomand seznamuje s klasifikací jazykových variet, představuje koncepty sociolektu, etnolektu (který jsem jako velmi přiléhavý použila i v tomto posudku) v jeho různých formách (primární, sekundární, terciární), diglosie a code-switching. Ke konci kapitoly definuje pojmy Kanak Sprak a Kiezdeutsch. Tuto část práce považuji za velmi přínosnou, především ve srozumitelnosti a zřetelném oddělení různých pojmů.

V části translatické, která je přípravou na diplomandův pokus o „adekvátní“ překlad se seznamujeme s pojmem ekvivalence a adekvátnosti podle Kollera (z 80. let!). Má výhrada vůči této části se týká skutečnosti, že diplomand sice klasifikuje ekvivalenci na typy (str. 28) a uvádí i Knittlové pojem pragmaticky-adekvátního překladu, několik stránek věnuje funkčnímu překladu (Fišer), svůj pokus o překlad pojmenovává už v úvodu, ale i na dalších místech práce, jako „adekvátní“, nikoliv „funkčně adekvátní“. V tom vidím kámen úrazu práce – diplomand by měl zdůraznit, že se jedná o jakýsi pokus uplatnit principy funkčního překladu a připojit diskusi k možným výhodám a nevýhodám tohoto přístupu, např. nežádoucí lokalizace děje pro cílového čtenáře, či nežádoucí konotace spojené s užitím konkrétního diastraticky zařazeného dialektu. Věnuje sice této problematice kapitolu 3.3, kde ale tyto problémy nezmiňuje a nejde více do hloubky.

V aplikované části se práce věnuje problému elize, lexiku, problému kompenzace, explicity a explicitace, koherenci, a to na vybraných jevech. Postupuje tedy systematicky jednotlivými jazykovými plány a příklady jsou přitom dostatečně ilustrativní, aby si čtenář udělal představu o výzvách a možnostech funkčního překladu.

Samotné ukázky překladu považuji za velmi zdařilé, s jedinou výhradou: neznám sice dobře konotace výchozího textu ve výchozí kultuře, ale nedokážu se oprostit od konotací dialektu v cílové kultuře a vliv lokalizace na mě silně působí. Jinak je ale překlad velmi originální, tvůrčí a umím si představit jeho publikování, avšak s obsírnějším komentářem ke kontextu a překladové metodě.

Otázky:

Používáte termín: „Drogenwortschatz, odkud pochází?

Hanáčtina je definována jako „středomoravský dialekt“, vysvětlení „Interdialekt aus der Nähe von Brünn“ je pak poněkud zúžené (str. 34)

Můžete uvést více informací o tom, jaký vliv má tento doprovodný rys integrace na většinovou populaci v jejím vnímání „cizího“ etnika?

Ve vašich překladech se objevuje chybné užití zvrtné částice „se“ - str. 47/41), str. 58/87) – jedná se o překlep, nebo je to systémový jev?

V příloze práce není souvislý přeložený text, je někde k dohledání?

Píšete o vlivu romštiny na ostravský dialekt – v čem konkrétně se projevuje? Čerpal jste z nějaké jiné studie?

6. června 2016

Podpis oponenta: PhDr. Veronika Prágerová, Ph.D.